

Schubertiada

Vilabertran

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

Dissabte 26 d'agost de 2023
20:30 h

LUDWIG VAN BEETHOVEN

(1770 — 1827)

18' **Sechs Lieder von Gellert**, op. 48 (1802)

Bitten
Die Liebe des Nächsten
Vom Tode
Die Ehre Gottes aus der Natur
Cottes Macht und Vorsehung
Bußlied

3'40" **An die Hoffnung**, op. 32 (1805)

HUGO WOLF (1860 — 1903)

14' **Spanisches Liederbuch**, HWW.129

Geistliche Lieder (1889)

n. 1 Nun bin ich dein (1890)
n. 2 Die du Gott gebarst, du Reine
n. 5 Führ mich, Kind, nach Bethlehem
n. 9 Herr, was trägt der Boden hier

MAX REGER (1873 — 1916)

5'30" **Zwei geistliche Lieder**, op. 105 (1907)

Ich sehe dich in tausend Bildern
Meine Seele ist still zu Gott

LUDWIG VAN BEETHOVEN

7' **An die Hoffnung**, op. 94 (1815)

FRANZ SCHUBERT (1797 — 1828)

8' **Litanei auf das Fest Aller Seelen**, D. 343 (1816)

JOHANNES BRAHMS (1833 — 1897)

17' **Vier ernste Gesänge**, op. 121 (1896)

Denn es gehet dem Menschen
Ich wandte mich und sahe an
O Tod, wie bitter bist du
Wenn ich mit Menschen- und mit
Engelszungen redete

© David Borrat

LIED THE FUTURE

“La joventut s'estima més ser estimulada que ser instruïda.”

Johann Wolfgang von Goethe

LA PLATAFORMA OBERTA AL TALENT EUROPEU DE LA SCHUBERTÍADA

Lied the Future és el programa de suport a joves talents europeus en l'àmbit de la cançó poètica i de la música de cambra. La Schubertiàda reforça així el seu vessant pedagògic, iniciat el 1994 amb el Curs Internacional de Lied i complementat des del 2018 amb l'Acadèmia de la Schubertiàda. El programa facilita el **treball continuat amb grans mestres**, **reforça els concerts-debut** en el marc de la Schubertiàda iaprofita la capacitat de projecció del festival per ajudar els joves artistes becats a introduir-se en el circuit mitjançant una **xarxa internacional de concerts**.

Vols donar suport als joves músics
del programa *Lied the Future*?

Escriu-nos a info@schubertiada.cat

“Lied the Future” és un projecte de l'Associació Franz Schubert,
en col·laboració amb la Fundació Banc Sabadell.

Associació
Franz Schubert

Sabadell
Fundació

www.schubertiada.cat/ca/lied-the-future

De l'esperit

Sílvia Pujalte

Divulgadora musical especialitzada en lied

Durant els primers anys del segle XIX, quan maldava per acceptar una sordesa que avançava inexorable, Ludwig van Beethoven va escriure diverses obres d'inspiració religiosa. Entre elles, els *Sechs Lieder von Celler* (1802). Els poemes estaven extrets d'una obra ja passada de moda, *Cünstlichen Oden und Lieder* [Odes i cançons sacres, 1757], que en el seu moment havia estat acollida amb gran èxit; Beethoven devia conèixer-la a través del seu professor de composició, Christian Neefe, proper a l'autor de l'obra, Christian Celler. Els sis poemes que va triar parlen de la fraternitat entre els homes i d'un Déu bondadós, i els lieder s'emetmarquen en un context clàssic, amb estructura estròfica i un acompañament senzill destinat a donar suport a la línia vocal. L'aproximació a la música luterana, el recolliment i la inspirada senzillesa donen forma a una obra notable.

Els escriptors del primer Romanticisme s'interessaren molt per la religió; amoïnats pel racionalisme de la Il·lustració, creien que la societat necessitava una dimensió espiritual a la seva vida excessivament materialista. La nova religió, tal com ells l'entenien, es basava en els sentiments i la bellesa; tenia molt de panteisme, amb un Déu que no necessàriament era el que havien après de petits, mentre que, alhora, mirava cap a la religiositat d'una Edat Mitjana idealitzada. Sent la espiritualitat una part important del projecte romàntic, no és estrany que durant tot el segle XIX els compositors la recollissin als seus lieder, bé a partir de poemes contemporanis, bé a partir de textos bíblics.

Segurament el text d'una altra de les peces espirituals que va compondre Beethoven en aquella època, *An die Hoffnung, op. 32* (1805), s'acull a aquesta visió de la religió; els versos estan extrets d'*Urania*, del seu contemporani Christoph August Tiedge, una obra que porta per subtítol *Über Gott, Unsterblichkeit und Freiheit* [Sobre Déu, la immortalitat i la llibertat], tan apreciada que entre el 1801 i el 1862 se'n farien divuit edicions. Beethoven encara hi tornaria deu anys després, amb *An die Hoffnung, op. 94*. Mentre que la primera versió és estròfica, ara l'estructura és més sofisticada, i pren forma de recitatius i ària. A més de les diferències musicals,

hi ha un altre detall significatiu al text: el compositor afegeix una nova estrofa del poema a l'inici, en la qual la veu poètica es demana sobre l'existència de Déu.

Franz Schubert es va educar en el catolicisme, i se sap poc de com van evolucionar els seus sentiments religiosos durant la seva edat adulta. El que sí que coneixem és la seva obra, en la qual trobem nombrosos lieder que ens parlen des d'una profunda espiritualitat, tant si estan vinculats a la religió catòlica com si tendeixen al panteisme. Entre ells, un dels més coneguts i commovedors és *Litanei aus das Fest Aller Seelen* (1816), que prega per les ànimes dels difunts recordant els patiments que han sofert en aquesta vida.

Com en la de Schubert, en l'obra d'**Hugo Wolf** hi ha nombrosos lieder espirituals, la major part inclosos dins de dues col·leccions: els *Mörike-Lieder* i l'*Spanisches Liederbuch*. D'aquesta última, del Cançoner espanyol (1889-90), a partir de la versió alemanya de textos de l'Edat Mitjana, són les quatre cançons que escoltarem: dues pregàries a la Mare de Déu, *Nun bin ich dein i Die du Cott, gebarst, du Reine*, una a l'Infant, *Führ mich, Kind, nach Bethlehem*, i una al Crist en la Creu, *Herr, was trägt der Boden hier*. Wolf admirava en aquests textos el que ell anomenava "misticisme plenament humà", plasmat a la seva música.

Max Reger, el compositor menys interpretat entre els que escoltarem avui, provenia com Schubert d'una família catòlica, i entre els seus vora tres-cents lieder en trobem diverses col·leccions de caràcter religiós. Els dos que escoltarem avui van ser compostos durant les vacances d'estiu de 1907, a Kolberg (avui Kołobrzega, Polònia). Li va encarregar el *kapellmeister* de la catedral, Walther Eichberger i són les úniques cançons del programa concebudes per cantar a l'església, durant els oficis. De fet, avui les escoltarem amb acompanyament de piano, però es van editar, a més, amb acompanyament d'harmònium i orgue. El poema d'*Ich sehe dich in tausend Bildern* és de Friedrich von Hardenberg, *Novalis*, un d'aquells primers romàntics que posaven la poesia i l'amor al centre de la seva religió; és l'últim dels seus *Geistliche Lieder* (1799), i s'hi superposen les imatges de la Verge Maria i de Sophie von Kühn, la seva promesa morta uns anys abans. L'altre text, *Meine Seele ist still zu Gott*, està extret de la Bíblia, del llibre dels Salmes. La música de Reger és difícilment classificable; ell es considerava admirador dels seus contemporanis Wolf i Brahms, i també de Bach, Beethoven i Wagner; segurament aquestes dues cançons que escoltarem avui ens porten ecos, sobretot, d'aquest últim i de Wolf.

Finalment, parlem de **Johannes Brahms** i l'obra que tanca el programa, els *Vier ernste Gesänge*, les últimes cançons que va escriure i l'última obra que va veure publicada. Bon coneixedor de la Bíblia, va triar-ne dos textos sobre la vanitat de les coses terrenals, *Denn es geht dem Menschen i Ich wandte mich und sahe an*, un sobre la mort, *O Tod, wie bitter bist du*, i un sobre l'amor, *Wenn ich mit Menschen- und mit Engelszungen redete*, per compondre el que ell va anomenar "gairebé motets". Brahms va dir també de les cançons, en una carta a l'editor i amic Simrock: "Són maleïdament serioses, i alhora són tan impies que la policia les podria prohibir si no fos perquè totes les paraules són a la Bíblia."

Matthias Goerne, baríton

© Marie Steggat

Matthias Goerne és convidat regularment als festivals i auditoris més importants del món, com el Wigmore Hall de Londres o el Carnegie Hall de Nova York. En la seva important carrera com a intèrpret de lied l'han acompañat pianistes com Pierre-Laurent Aimard, Leif Ove Andsnes, Alfred Brendel, Christoph Eschenbach, Elisabeth Leonskaja o Alexander Schmalcz. Des que va debutar com a cantant d'òpera al Festival de Salzburg el 1997 com a Papageno (*Die Zauberflöte*), ha estat convidat per actuar a la ROH de Londres, el Teatro Real de Madrid, la Semperoper de Dresden, la Metropolitan Opera House de Nova York o el Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Ha interpretat entre d'altres els papers wagnerians de Wolfram (*Tannhäuser*) i Kurwenal (*Tristan und Isolde*) i els protagonistes de Lear d'Aribert Reimann o *Wozzeck* d'Alban Berg.

Aquest és el 37è concert de Matthias Goerne a la Schubertiada; hi va debutar l'any 1994

Alexander Schmalcz, piano

© Caroline de Bon

Alexander Schmalcz va rebre les seves primeres classes de piano com a corista al Dresden Kreuzchor; va estudiar als Conservatoris de Dresden i Utrecht i a la Guildhall School of Music & Drama de Londres. Ha guanyat nombrosos premis, incloent-hi el concurs Nederlands Impressariat l'any 1995 (juntament amb el seu trio de piano) i el Premi Gerald Moore i el Premi d'acompanyant Megan Foster el 1996. Actua regularment a les sales de concert més importants com ara el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiade Schwarzenberg, el Concertgebouw d'Amsterdam, la Royal Opera House de Londres o el Kennedy Center de Washington DC. Treballa regularment amb cantants com Matthias Goerne, Peter Schreier, Grace Bumbry, Konrad Jarnot o Stephan Loges. Els seus companys de música de cambra inclouen el Petersen Quartet i el violoncelista Claus Reichardt. És professor a la Hochschule "Robert Schumann" de Düsseldorf des de 1999.

Aquest és el dinovè concert d'Alexander Schmalcz a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2008.

www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Organitzat per

 Asociació
Franz Schubert

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

*del 15 al 23 de juny
del 24 d'agost a l'1 de setembre* 2024

HOHENEMS

*del 27 d'abril a l'1 de maig
de l'11 al 14 de juliol / del 2 al 6 d'octubre* 2024

RECITALS DE LIED - RECITALS DE PIANO - CONCERTS DE CAMBRA

Louise Alder, Leif Ove Andsnes, Apollon Musagète Quartett, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Michael Barenboim, Elena Bashkirova, Andreas Bauer Kanabas, Belcea Quartet, Guillaume Bellom, Kristian Bezuidenhout, Ian Bostridge, Ammiel Bushakevitz, Gautier Capuçon, Renaud Capuçon, Gérard Caussé, Bertrand Chamayou, Guillaume Chillemme, Martina Consonni, Michela Sara De Nuccio, Helmut Deutsch, Karel Dohnal, Julius Drake, Elias String Quartet, Christoph Eß, Till Fellner, Jeremias Fiedl, Tomáš Františ, David Fray, Josef Gilgenreiner, Matthias Goerne, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Raphaëla Gromes, Julia Hagen, Hagen Quartett, Viviane Hagner, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Hartmut Höll, Gerold Huber, Sarah Jégou-Sageman, Dag Jensen, Jerusalem Quartet, Victor Julien-Laferrière, Adam Laloum, Sharon Kam, Christiane Karg, Julia Kleiter, Katharina Konradi, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adrien La Marca, Dejan Lazić, Elisabeth Leonskaja, Paul Lewis, Niklas Liepe, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Benedict Mitterbauer, Martin Mitterrutzner, Nils Mönkemeyer, Daniel Müller-Schott, Oberon Trio, Anne Sofie von Otter, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Jan Petryka, Francesco Piemontesi, Alois Posch, Christoph Prégardien, Quartetto di Cremona, Quatuor Modigliani, Sophie Rennert, Petr Ries, Fatma Said, Andrè Schuen, Schumann Quartett, Golda Schultz, Baiba Skride, Lauma Skride, Kian Soltani, Alexey Stadler, David Steffens, Knut Sundquist, Yaara Tal & Andreas Groethuysen, Emmanuel Tjeknavorian, Maren Ulrich, Přemysl Vojta, Jonathan Ware, William Youn, Christian Zacharias, Georg Zeppenfeld

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria

Tel +43/(0)5576/72091, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

Dissabte 26 d'agost de 2023
20:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

**Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano**

LUDWIG VAN BEETHOVEN
(1770 — 1827)

Christian Fürchtegott Gellert (1715 — 1769)

Sechs Lieder von Cellert

Bitten

Gott, deine Güte reicht so weit,
So weit die Wollen gehen,
Du krönst uns mit Barmherzigkeit
Und eilst, uns beizustehen.
Herr! Meine Burg, mein Fels,
mein Hort,
Vernimm mein Flehn, merk auf mein
Wort;
Denn ich will vor dir beten!

Ich bitte nicht um Überfluss
und Schätze dieser Erden.
Lass mir, so viel ich haben muss,
nach deiner Gnade werden.
Gib mir nur Weisheit und Verstand,
dich, Gott, und den, den du gesandt,
und mich selbst zu erkennen.

So bitt ich dich, Herr Zebaoth,
Auch nicht um langes Leben.
Im Glücke Demut, Mut in Not,
Das wolltest du mir geben.
In deiner Hand steht meine Zeit;
Laß du mich nur Barmherzigkeit
Vor dir im Tode finden.

Sis cançons de Gellert

Pregària

Déu, que lluny que arriba la teva bondat,
tan lluny com els camins dels núvols!
Ens premies amb misericòrdia
i t'apresses a córrer al nostre ajut!
Senyor, el meu castell, la meva roca, el
meu refugi,
atén la meva pregària, escolta les meves
paraules;
i jo oraré davant teu!

No et demano l'abundor
i els tresors d'aquesta terra.
Només que sigui digne,
dins del possible, de la teva gràcia!
Dóna'm saviesa i comprensió,
per a reconèixer-te a Tu, Déu meu,
al teu enviat i a mi mateix!

Per això, Senyor Sàbaot,
tampoc et demano una llarga vida.
Només que em donis humilitat
en la felicitat, força en la misèria!
Els meus dies estan en les teves mans;
fes que quan m'arribi la mort
trobi la teva misericòrdia!

Die Liebe des Nächsten

So jemand spricht: Ich liebe Gott,
Und haßt doch seine Brüder,
Der treibt mit Gottes Wahrheit Spott
Und reißt sie ganz darnieder.
Gott ist die Lieb, und will, daß ich
Den Nächsten liebe, gleich als mich.

Wer seines Nächsten Ehre schmäht
und gern sie schmähen höret;
sich freut, wenn sich sein Feind vergeht
und nichts zum Besten kehret;
nicht dem Verleumder widerspricht;
der liebt auch seinen Bruder nicht.

Wer zwar mit Rat, mit Trost und Schutz
den Nächsten unterstützt,
doch nur aus Stolz, aus Eigennutz,
aus Weichlichkeit ihm nützet;
nicht aus Gehorsam, nicht aus Pflicht;
der liebt auch seinen Nächsten nicht.

Ein unbarmherziges Gericht
wird über den ergehen,
der nicht barmherzig ist, der nicht
die rettet, die ihn flehen.
Drum gib mir, Gott, durch deinen Geist
ein Herz, das dich durch Liebe preist.

L'amor al proïsme

El que diu "Estimo Déu"
però odia el seu germà,
fa burla de la veritat de Déu
i l'arrossegà per terra.
Déu és amor, i vol que estimi
el proïsme com a mi mateix.

El que difama l'honor del proïsme
i gaudeix amb aquesta difamació,
s'alegra quan mor el seu enemic,
i no busca la veritat,
i no contradiu al difamador,
tampoc aquest no estima el seu germà.

Però el que ajuda al proïsme
amb consells, consol i ajuts,
però només per orgull i en propi benefici,
i s'aprofita de la seva debilitat,
però no per obediència o per deure,
tampoc aquest no estima el seu germà.

Una sentència cruel
es trobarà aquell,
que és cruel i no ajuda
als que acudeixen a ell.
Déu meu, que el teu Esperit em doni un cor
que et lloï a través de l'amor!

Vom Tode

Meine Lebenszeit verstreicht,
Stündlich eil ich zu dem Grabe,
Und was ist's, das ich vielleicht,
Das ich noch zu leben habe?
Denk, o Mensch, an deinen Tod!
Säume nicht, denn Eins ist Not!

Überwind ihn durch Vertraun,
Sprich: Ich weiß, an wen ich gläubé,
Und ich weiß, ich werd ihn schaun
Einst in diesem meinem Leibe.
Er, der rief: Es ist vollbracht!
Nahm dem Tode seine Macht.

De la mort

Expira el temps de la meva vida,
cada hora m'acosta més a la tomba,
i què importa el que potser
encara em queda de vida?
Pensa, home, en la teva mort!
No vacil·lis, car només hi ha un desenllaç!

Supera-la amb esperança,
digues: sé en qui crec,
i sé que el veuré
un dia amb aquest cos.
Ell, que cridà, tot està consumat!
li prengué a la mort el seu poder.

Die Ehre Gottes aus der Natur

Die Himmel rühmen des Ewigen Ehre;
Ihr Schall pflanzt seinen Namen fort.
Ihn rühmt der Erdkreis, ihn preisen die Meere;
Vernimm, o Mensch, ihr göttlich Wort!

Wer trägt der Himmel unzählbare Sterne?
Wer führt die Sonn aus ihrem Zelt?
Sie kommt und leuchtet und lacht uns von
ferne
Und läuft den Weg gleich als ein Held.

Lloança a Déu de la natura

El céls canten la lloança de l'Etern;
el seu ressò propaga el seu nom.
El lloa tota la terra, l'enalteixen els oceans.
Escolteu, homes, el seu diví llenguatge!

Qui aguanta les innombrables estrelles del cel?
Qui guia el sol en la seva cursa?
Arriba, ens illumina i ens somriu des de la
llunyania,
i segueix el seu camí com un heroi.

Gottes Macht und Vorsehung

Gott ist mein Lied!
Er ist der Gott der Stärke,
Hehr ist sein Nam'
Und groß sind seine Werke,
Und alle Himmel sein Gebiet.

Er will und spricht's;
so sind und leben Welten.
Und er gebeut; so fallen durch sein Schelten
die Himmel wieder in ihr Nichts.

Er kennt mein Flehn
und allen Rat der Seele.
Er weiß, wie oft ich Gutes tu und fehle,
und eilt, mir gnädig beizustehn.

Nichts, nichts ist mein,
das Gott nicht angehöre.
Herr, immerdar soll deines Namens Ehre,
dein Lob in meinem Munde sein!

Poder i providència de Déu

Déu és la meva cançó!
Ell és el Déu dels forts,
venerat és el seu nom
i grans són les seves obres,
i tots els céls els seus dominis.

Com ell vol i diu,
així són i viuen els mons.
I quan ho mana i els recrimina,
els céls tornen al no-res.

Coneix les meves pregàries
i tots els pensaments de la meva ànima.
Sap quan faig el bé i i quan peco,
i s'apressa a ajudar-me, misericordiós.

Res, res no és meu,
que no sigui de Déu.
Senyor, que la meva boca enalteixi sempre
la glòria del teu nom!

Bußlied

An dir allein, an dir hab ich gesündigt,
Und übel oft vor dir getan.
Du siehst die Schuld, die mir den Fluch
verkündigt;
Sieh, Gott, auch meinen Jammer an.

Dir ist mein Flehn, mein Seufzen nicht ve
borgen,
Und meine Tränen sind vor dir.
Ach Gott, mein Gott, wie lange soll ich
sorgen?
Wie lang entfernst du dich von mir?

Herr, handle nicht mit mir nach meinen
Sünden,
Vergilt mir nicht nach meiner Schuld.
Ich suche dich, laß mich dein Antlitz finden,
Du Gott der Langmut und Geduld.

Früh wollst du mich mit deiner Gnade füllen,
Gott, Vater der Barmherzigkeit.
Erfreue mich um deines Namens willen,
Du bist mein Gott, der gern erfreut.

Laß deinen Weg mich wieder freudig wallen
Und lehre mich dein heilig Recht
Mich täglich tun nach deinem Wohlgefallen;
Du bist mein Gott, ich bin dein Knecht.

Herr, eile du, mein Schutz, mir beizustehen,
Und leite mich auf ebner Bahn.
Er hört mein Schrei'n, der Herr erhört mein
Flehen
Und nimmt sich meiner Seele an.

Cançó de penediment

He pecat contra Tu, només contra Tu,
i sovint m'he portat molt malament.
Veus anunciada la culpa de la meva
blasfèmia;
mira també, oh Déu, la meva aflicció.

No se t'oculten les meves súpliques, els meus
sospirs,
i pots veure les meves llàgrimes.
Ah Déu, Déu meu, quant de temps hauré de
patir?
Quant de temps restaràs lluny de mi?

Senyor, no em tractis segons els meus
pecats,
no em recompensis segons les meves culpes.
Jo et cerco, deixa'm veure la teva faç,
oh Déu, de la indulgència i l'endurança!

Omple'm aviat amb la teva gràcia,
Déu, Pare de la misericòrdia!
Fes que m'alegri amb el teu nom;
ets un Déu al qual li plau alegrar-se.

Fes que torni a seguir alegrement el teu camí
i ensenya'm la teva llei sagrada,
que en tot moment obri segons el teu gust;
ets el meu Déu, i jo el teu servent.

Senyor, mon protector, apressa't a socórrer-me
i porta'm cap el bon camí!
El Senyor oirà la meva veu i els meus
precs,
i acceptarà la meva ànima.

Christoph August Tiedge (1752 — 1841)

An die Hoffnung

Die du so gern in heil'gen Nächten feierst
Und sanft und weich den Gram verschleierst,
Der eine zarte Seele quält,
O Hoffnung! Laß, durch dich empor gehoben,
Den Dulder ahnen, daß dort oben
Ein Engel seine Tränen zählt!

Wenn, längst verhallt,
geliebte Stimmen schweigen;
Wenn unter ausgestorb'nen Zweigen
Verödet die Erinn'rung sitzt:
Dann nahe dich, wo dein Verlaßner trauert
Und, von der Mitternacht umschauert,
Sich auf versunk'ne Urnen stützt.

Und blickt er auf, das Schicksal anzuklagen,
Wenn scheidend über seinen Tagen
Die letzten Strahlen untergehn:
Dann laß' ihn um den Rand des Erdentraumes
Das Leuchten eines Wolkensaumes
Von einer nahen Sonne she'n!

Tu que tan a gust celebres les santes nits
i dissimules amb dolçor i tendresa l'afflicció
que turmenta una ànima delicada,
oh, esperança! fes que, enfervorit per tu,
imagini l'afflitgit que allà dalt
un àngel compta les seves llàgrimes!

Quan, extingides ja fa temps,
callin les veus estimades,
quan sota les branques seques
reposin desolats els records,
acosta't llavors on plora el que et va abandonar,
i, observat per la mitjanit,
descansa en un taüt enfonsat.

I si mira enlaire, per incriminar el destí,
quan, acomiadant-se, es ponguin
els últims raigs dels seus dies,
fes-li veure llavors, com una orla
dels somnis terrenals, el reflex
en una nuvolada d'un sol proper!

HUGO WOLF

(1860 — 1903)

Versions alemanyes de Paul Heyse (1830 — 1914)

Spanisches Liederbuch

Juan Ruiz, arxipreste d'Hita (1284 — 1351)

Nun bin ich dein

Nun bin ich dein,
Du aller Blumen Blume,
Und sing allein
Allstund zu deinem Ruhme;
Will eifrig sein,
Mich dir zu weih'n
Und deinem Duldertume.

Frau, auserlesen,
Zu dir steht all mein Hoffen,
Mein innerst Wesen
Ist allezeit dir offen.
Komm, mich zu lösen
Vom Fluch des Bösen,
Der mich so hart betroffen!

Du Stern der See,
Du Port der Wonnen,
Von der im Weh
Die Wunden Heil gewonnen,
Eh' ich vergeh'
Blick' aus der Höh,
Du Königin der Sonnen!

Nie kann versiegen
Die Fülle deiner Gnaden;
Du hilfst zum Siegen
Dem, der mit Schmach beladen.
An dich sich schmiegen,
Zu deinen Füßen liegen
Heilt allen Harm und Schaden.

Cançoner espanyol

Ara sóc teu

Ara sóc teu,
flor de totes les flors,
i només canto
en tot moment la teva glòria!
Em vull consagrar
sollícit a tu
i al teu servei.

Excelsa Senyora,
en Tu he dipositat tota la meva esperança,
el meu jo més íntim
t'està sempre obert.
Vine a alliberar-me
de la maledicció del mal,
que tan durament sofreixo!

Estrella del mar,
port de delícies,
per als afronts
que han trobat guariment per les ferides,
abans de que expiri,
mira'm des de les altures,
reina del cel!

Mai no pot exhaurir-se
la plenitud de la teva gràcia!
Tu ajudes a vèncer
la ignomínia.
Qui s'agenolla davant teu,
qui es reclina als teus peus,
es guareix de tots els mals i danyos.

Ich leide schwer
Und wohl verdiente Strafen.
Mir bangt so sehr,
Bald Todesschlaf zu schlafen.
Tritt du einher,
Und durch das Meer,
O führe mich zu Hafen!

Nicolás Núñez (segle XV)

Die du Gott gebarst, du Reine

Die du Gott gebarst, du Reine,
Und alleine
Uns gelöst aus unsren Ketten,
Mach mich fröhlich, der ich weine,
Denn nur deine
Huld und Gnade mag uns retten.

Herrin, ganz zu dir mich wende,
Daß sich ende
Diese Qual und dieses Grauen,
Daß der Tod mich furchtlos fände,
Und nicht blende
Mich das Licht der Himmelsauen.

Weil du unbefleckt geboren,
Auserkoren
Zu des ew'gen Ruhmes Stätten
Wie mich Leiden auch umfloren,
Unverloren
Bin ich doch, willst du mich retten.

Sofreixo molt
amb penes molt merescudes.
Tinc molta por
de dormir aviat el son de la mort.
Vine llavors,
i travessant el mar,
oh, guia'm fins al port!

Tu que vas infantar Déu, Tu, pura

Tu que vas infantar Déu, Tu, pura
i només Tu
ens ha salvat de les nostres cadenes,
dóna'm alegria, car estic plorant,
i només la teva glòria
i la teva gràcia ens poden salvar.

Senyora, m'adreço a Tu,
perquè s'acabín
aquests turments i aquest patir,
que la mort em trobi sense temença,
i que no m'enlluerni
la llum dels camps celestials.

Perquè vares néixer immaculada,
predestinada
a la glòria eterna...
encara que l'afflicció em tingui ofuscat,
no em perdré,
si em vols ajudar.

Anònim

Führ mich, Kind, nach Bethlehem Porta'm, Infant, fins a Betlem

Führ mich, Kind nach Bethlehem!
Dich, mein Gott, dich will ich sehn.
Wem geläng' es, wem,
Ohne dich zu dir zu gehn!

Rüttle mich, daß ich erwache,
Rufe mich, so will ich schreiten;
Gieb die Hand mir, mich zu leiten,
Daß ich auf den Weg mich mache.

Daß ich schaue Bethlehem,
Dorten meinen Gott zu sehn.
Wem geläng' es, wem,
Ohne dich zu dir zu gehn!

Von der Sünde schwerem Kranken
Bin ich träg und dumpf beklossen.
Willst du nicht zu Hülfe kommen,
Muß ich straucheln, muß ich schwanken.

Leite mich nach Bethlehem,
Dich, mein Gott, dich will ich sehn.
Wem geläng' es, wem,
Ohne dich zu dir zu gehn!

Porta'm, Infant, fins a Betlem!
A Tu, Déu meu, vull veure.
Qui aconseguiria, qui,
sense Tu, arribar a Tu?

Sacseja'm fins que em desperti,
crida'm i caminaré;
dóna'm la mà per a guiar-me
i emprendré el camí.

Que jo vegi Betlem,
per veure allà el meu Déu.
Qui aconseguiria, qui,
sense Tu, arribar a Tu?

Amb la greu malaltia dels meus pecats
em sento inert i angoixat.
Ensopregaré i vacil·laré,
no em vols venir a ajudar?

Condueix-me fins a Betlem,
a Tu, Déu meu, vull veure.
Qui aconseguiria, qui,
sense Tu, arribar a Tu?

Anònim

Herr, was trägt der Boden hier

Herr, was trägt der Boden hier,
Den du tränkst so bitterlich?
“Dornen, liebes Herz, für mich,
Und für dich der Blumen Zier.”

Ach, wo solche Bäche rinnen,
Wird ein Garten da gedeihn?
“Ja, und wisse! Kränzelein,
Gar verschiedne, flicht man drinnen.”

O mein Herr, zu wessen Zier
Windet man die Kränze? sprich!
“Die von Dornen sind für mich,
Die von Blumen reich’ ich dir.”

MAX REGER
(1873 — 1916)

Zwei Geistliche Lieder

Novalis (1772 — 1801)

Ich sehe dich in tausend Bildern

Ich sehe dich in tausend Bildern,
Maria, lieblich ausgedrückt,
Doch keins von allen kann dich schildern,
Wie meine Seele dich erblickt.

Ich weiß nur, daß der Welt Getümmel
Seitdem mir wie ein Traum verweht
Und ein unnennbar süßer Himmel
Mir ewig im Gemüthe steht.

Senyor, què produirà aquesta terra

Senyor, què produirà aquesta terra,
que regueu tan amargament?
“Espines, cor estimat, per a mi,
i flors gloriooses per a tu.”

Ah, regada per aitals rierols,
es convertirà en jardí?
“Sí, i escolta! S’hi colliran
corones molt diverses.”

Oh, Senyor, digueu-me,
per qui seran aquestes corones?
“La d’espines serà per a mi,
i la de flors te la dono a tu.”

Dues cançons sacres

Et veig en mil imatges

Et veig en mil imatges,
Maria, amb una expressió molt dolça,
però cap d’elles pot descriure
com et veu la meva ànima.

Només sé que des de llavors el soroll del món
s’esvaeix com un somni;
i un cel inexplicablement dolç
està eternament en el meu esperit.

Salm 62

Meine Seele ist still zu Gott

Meine Seele ist still zu Gott, der mir hilft
Denn er ist mein Hort, meine Hülfe, mein
Schutz
das mich kein Fall schtürzen wird,
wie groß er ist.

Hoffet auf ihn Allezeit
schüttet euer Herz vor ihm aus;
Gott ist unsere Zuversicht, unsere Zuversicht.

La meva ànima reposa en Déu

La meva ànima reposa en Déu, que m'ajuda.
Éll és el meu aixopluc, la meva ajuda, el meu
refugi,
que en cap cas no em fallarà.
Que gran que és!

Confieu en Ell en tot moment,
esplaieu el vostre cor davant d'Ell;
Déu és el nostre refugi, el nostre refugi.

LUDWIG VAN BEETHOVEN

Christoph August Tiedge

An die Hoffnung

Ob ein Gott sei? ob er einst efülle,
Was die Sehnsucht weinend sich verspricht?
Ob, vor irgend einem Weltgericht,
Sich dies rätselhafte Sein enthülle? -
Hoffen soll der Mensch! er frage nicht!

Die du so gern in heil'gen Nächten feierst
Und sanft und weich den Gram verschleierst
Der eine zarte Seele quält,
O Hoffnung! laß, durch dich emporgehoben
Den Dulder ahnen, daß dort oben
Ein Engel seine Tränen zählt!

Wenn, längst verhallt,
geliebte Stimmen schweigen,
Wenn unter ausgestorbnen Zweigen
Verödet die Erinn'rung sitzt:
Dann nahe dich, wo dein Verlassner trauert,
Und, von der Mitternacht umschauert,
Sich auf versunkne Urnen stützt.

Und blick er auf, das Schicksal anzuklagen,
Wenn scheidend über seinen Tagen
Die letzten Strahlen untergehn:
Dann laß ihn um den Rand des Erdentraumes
Das Leuchten eines Wolkensaumes
Von einer nahen Sonne sehn!

A l'esperança

Si hi ha un Déu? Si algun dia satisfarà
el que l'enyorament em promet, plorant?
Si aquest Ser enigmàtic es revelarà
en algun judici final?
L'home ha d'esperar! Que no pregunti!

Tu que tan a gust celebres les santes nits
i dissimules amb dolçor i tendresa l'afflicció
que turmenta una ànima delicada,
oh, esperança! fes que, enfervorit per tu,
imagini l'afflit que allà dalt
un àngel compta les seves llàgrimes!

Quan, extingides ja fa temps,
callin les veus estimades,
quan sota les branques seques
reposin desolats els records,
acosta't llavors on plora el que et va abandonar,
i, observat per la mitjanit,
descansa en un taüt enfonsat.

I si mira enlaire, per incriminar el destí,
quan, acomiadant-se, es ponguin
els últims raigs dels seus dies,
fes-li veure llavors, com una orla
dels somnis terrenals, el reflex
en una nuvolada d'un sol proper!

FRANZ SCHUBERT

(1797 — 1828)

Johann Georg Jacobi (1740 — 1814)

Litanei auf das Fest Aller Seelen Lletanies per al Dia dels Difunts

Ruhn in Frieden alle Seelen,
Die vollbracht ein banges Quälen,
Die vollendet süßen Traum,
Lebenssatt, gebohren kaum,
Aus der Welt hinüber schieden:
Alle Seelen ruhn in Frieden!

Liebevoller Mädchen Seelen,
Deren Thränen nicht zu zählen,
Die ein falscher Freund verließ,
Und die blinde Welt verstieß:
Alle, die von hinnen schieden,
Alle Seelen ruhn in Frieden!

Und die nie der Sonne lachten,
Unterm Mond auf Dornen wachten,
Gott, im reinen Himmels-Licht,
Einst zu sehn von Angesicht:
Alle, die von hinnen schieden,
Alle Seelen ruhn in Frieden!

Descansin en pau totes les ànimes!
Les que han acabat el seu inquiet turment,
les que han acabat els dolços somnis,
les que, cansades de viure tantost nascudes,
s'han acomiadat del món:
totes les ànimes descansin en pau!

Ànimes d'encisadores noies,
de les que no es poden comptar les llàgrimes,
abandonades per un fals amic
i rebutjades per un món encegat:
Totes, les que es van acomiar aquí,
totes les ànimes descansin en pau!

I aquelles que mai van somriure al sol,
i vetllaren sobre espines a la llum de la lluna,
esperant el dia en què veurien la cara de Déu,
en la pura llum celestial.
Totes, les que es van acomiar aquí,
totes les ànimes descansin en pau!

JOHANNES BRAHMS

(1833 — 1897)

Vier ernste Gesänge

Eclesiastès, 3, 19-22

Denn es geht dem Menschen

Denn es geht dem Menschen wie dem Vieh;
wie dies stirbt, so stirbt er auch;
und haben alle einerlei Odem;
und der Mensch hat nichts mehr denn das
Vieh:
denn es ist alles eitel.

Es fährt alles an einen Ort;
es ist alles von Staub gemacht,
und wird wieder zu Staub.

Wer weiß, ob der Geist des Menschen
aufwärts fahre,
und der Odem des Viehes
unterwärts unter die Erde fahre?

Darum sahe ich, daß nichts bessers ist,
denn daß der Mensch fröhlich sei in seiner
Arbeit,
denn das ist sein Teil.
Denn wer will ihn dahin bringen, daß er sehe,
was nach ihm geschehen wird?

Quatre cants seriosos

Perquè els passa als homes

Perquè els passa als homes com als bous,
tal com aquests moren, també moren aquells;
i tots tenim un mateix alè;
i l'home no té res de més que el
bou:
car tot és vanitat.

Tot va a un mateix indret;
tot està fet de pols
i tornarà a la pols.

Qui sap si l'esperit de l'home s'eleva
cap amunt,
i l'alè del bou
baixa a sota terra?

Per això he vist que no hi ha res millor
per a l'home que alegrar-se amb el seu
treball;
car aquesta és la seva part.
Perquè qui el portarà després
a veure el que succeirà després d'ell?

Eclesiastès, 4, 1-3

Ich wandte mich

Ich wandte mich und sahe an alle,
die Unrecht leiden unter der Sonne;
Und siehe, da waren Tränen derer,
Die Unrecht litten und hatten keinen
Tröster,
Und die ihnen Unrecht täten, waren zu
mächtig,
Daß sie keinen Tröster haben konnten.

Da lobte ich die Toten, die schon gestorben
waren
Mehr als die Lebendigen, die noch das Leben
hatten;
Und der noch nicht ist, ist besser, als
alle beide,
Und des Bösen nicht inne wird,
das unter der Sonne geschieht.

Eclesiàstic, 41, 1-4

O Tod, wie bitter bist du

O Tod, wie bitter bist du,
Wenn an dich gedenket ein Mensch,
Der gute Tage und genug hat
Und ohne Sorge lebet;
Und dem es wohl geht in allen Dingen
Und noch wohl essen mag!

O Tod, wie wohl tust du dem Dürftigen,
Der da schwach und alt ist,
Der in allen Sorgen steckt,
Und nichts Bessers zu hoffen,
Noch zu erwarten hat!

Em vaig girar

Em vaig girar i vaig mirar tots
els que pateixen d'injustícia sota el sol;
i mireu, hi havia llàgrimes, les d'aquells
que pateixen d'injustícia sense que ningú els
consoli,
i els que els fan la injustícia són massa
poderosos,
i per a poder tenir qui els consoli.

I vaig lloar els morts, els que ja havien
expirat,
més que els vivents, que encara tenien
vida;
i el que encara no ha nascut, és millor que els
altres dos,
perquè no el posseeix el mal
que regna sota el sol.

Oh mort, que n'ets d'amargant

Oh mort, que n'ets d'amargant
quan pensa en tu un home
que ha tingut molts bons dies
i ha viscut sense destrets!
I al qual tot li va bé
i encara pot fruir del menjar!

Oh mort, que n'ets de dolça per al necessitat,
que és vell i xacrós,
que està ple de destrets,
i no espera res millor
ni ho pot esperar.

Corintis I, 13, 1-3

Wenn ich mit Menschen- und mit Engelszungen redet

Wenn ich mit Menschen- und mit Engelzungen redete,
und hätte der Liebe nicht,
so wär ich ein tönend Erz,
oder eine klingende Schelle.

Und wenn ich weissagen könnte
und wüßte alle Geheimnisse und alle
Erkenntnis,
und hätte allen Glauben,
also, daß ich Berge versetzte,
und hätte der Liebe nicht,
so wäre ich nichts.

Und wenn ich alle meine Habe den
Armen gäbe,
und ließe meinen Leib brennen
und hätte der Liebe nicht,
so wäre mir's nichts nütze.

Wir sehen jetzt durch einen Spiegel in einem
dunklen Wort,
dann aber von Angesicht zu Angesicht.
Jetzt erkenne ich's stückweise;
dann aber werde ichs erkennen,
gleichwie ich erkannt bin.

Nun aber bleibt Glaube, Hoffnung, Liebe,
diese drei
aber die Liebe ist die größte unter ihnen.

Si jo parlés llengües humanes i angèliques

Si jo parlés llengües humanes
i angèliques,
i no tingüés amor,
seria com un metall que ressona
o uns címbals que retrunyen.

I si jo arribés a ésser molt savi
i sabés tots els secrets i totes les
ciències
i tingüés tota la fe
que mou les muntanyes,
i no tingüés amor,
no seria res.

I si donés als pobres tots els
meus béns,
i deixés cremar el meu cos
i no tingüés amor,
de res em serviria.

Ara veiem a través d'un mirall unes
paraules obscures,
però llavors ens veurem cara a cara.
Ara ho sé en part,
però llavors sabré
tal com sóc conegit.

Ara em queden la fe, l'esperança i l'amor,
totes tres:
però l'amor és el més gran entre elles.

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

Schubertiada

31a edició

Estimaràs la música

La Schubertiada, compromesa amb la sostenibilitat.

Amb el suport de Fundació Caixa d'Enginyers.

La Schubertiada és un festival que promou la gran tradició de la música clàssica, però a l'hora és una entitat centrada en la joventut i en les preocupacions socials dels nostres temps. És per això que vol promoure una nova cultura sostenible i sensible amb la situació climàtica actual. Això comporta la introducció de criteris de sostenibilitat en totes les activitats i pràctiques quotidianes del festival, fomentar els hàbits sostenibles entre el personal i informar tots els usuaris del festival dels beneficis que això suposa.

La Schubertiada col·labora amb el segell *Biosphere Certified 2023*, un certificat que reconeix les bones pràctiques que garanteixen la sostenibilitat i aposten per una gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient i el retorn social. A mig termini, la Schubertiada té com a objectiu adquirir la categoria “Green Festival”, promoguda per la European Festival Association.

Caixa d'Enginyers

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Castelló d'Empúries

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Caixa d'Enginyers

Damm
Fundació

Gràcies a

Audi
Autopodium
Girona - Olot - Figueres - Lloret de Mar

el motel
Hotel Empordà
Figueres

 CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

aie
ARTISTAS • INVESTIGADORES • EJECUTANTES

AVINYONET DE
PUIGVENTOS
AJUNTAMENT

Mitjà col·laborador

3|3 Cat Música
CATALUNYA RÀDIO

Col·laboradors institucionals

JOVENTUTS
MUSICALS
DE FIGUERES

100
ALICE
LARROCHA

Victoria
100
magazin

En col·laboració amb

Bisbat de Girona · Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Liedzentrum Heidelberg · Schubertiade · Der Lyrische Salon Weimar

Organitza

Associació
Franz Schubert